

REGERINGEN

Miljödepartementet

Regeringsbeslut

I:6

2014-11-13

M2014/930/Ke

M2014/1495/Ke

Adressater:

se *bilagan*

Program för forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen finner att reaktorinnehavarna genom Svensk Kärnbränslehantering AB:s program för forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall, Fud-program 2013, uppfyller 12 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, förkortad kärntekniklagen.

Regeringen ställer följande villkor för den fortsatta forsknings- och utvecklingsverksamheten. Svensk Kärnbränslehantering AB och reaktorinnehavarna ska inför redovisningen av kommande Fud-program fortsätta att samråda med Strålsäkerhetsmyndigheten i frågor som rör utveckling av utvecklingsplaner och rivningsstudier. Svensk Kärnbränslehantering AB ska säkerställa att kommande Fud-program är tydligare och mer strukturerade samt klargör hur forsknings- och utvecklingsåtgärder planeras, motiveras och utvärderas i syfte att uppfylla kraven i 10 och 11 §§ kärntekniklagen.

Ärendet

Svensk Kärnbränslehantering AB överlämnade i september 2013 ett program för forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall, Fud-program 2013, till Strålsäkerhetsmyndigheten. Programmet hade upprättats på de svenska reaktorinnehavarnas vägnar enligt 12 § kärntekniklagen.

I enlighet med 25–26 §§ förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet, förkortad kärnteknikförordningen, har Strålsäkerhetsmyndigheten den 31 mars 2014 lämnat över handlingarna i ärendet till regeringen med ett eget yttrande. Fud-program 2013 har föregåtts av ett

omfattande remissförfarande. En granskningspromemoria samt remissvaren har bifogats yttrandet (dnr M2014/930/Ke).

Strålsäkerhetsmyndigheten har funnit att Fud-program 2013 uppfyller de krav som ställs i 12 § kärntekniklagen samt att den redovisade forsknings- och utvecklingsverksamheten och de planerade åtgärderna är ändamålsenliga med tillståndshavarnas skyldigheter enligt 10 och 11 §§ kärntekniklagen. Strålsäkerhetsmyndigheten har dock pekat på behovet av en fördjupad redovisning gällande avveckling av kärntekniska anläggningar, bl.a. avseende planerade åtgärder för nedmontering och rivning, strategier för forskning och utveckling samt fördelningen av uppgifter mellan kärnkraftsbolagen i dessa frågor. Myndigheten har föreslagit att regeringen uppmanar reaktorinnehavarna och Svensk Kärnbränslehantering AB att beakta de bedömningar och synpunkter som i övrigt förs fram i myndighetens granskningsrapport.

Svensk Kärnbränslehantering AB har getts tillfälle att lämna synpunkter på granskningspromemorian och anfört i huvudsak följande. Strålsäkerhetsmyndighetens bedömning att reaktorinnehavarna genom Fud-program 2013 har fullgjort sina skyldigheter enligt 12 § kärntekniklagen noteras med tillfredsställelse. Svensk Kärnbränslehantering AB kommer att beakta de detaljerade synpunkter som myndigheten lämnat på olika delar av Fud-programmet. För några frågor önskar Svensk Kärnbränslehantering AB en dialog med Strålsäkerhetsmyndigheten om de synpunkter som förts fram. Avslutningsvis påpekas att det som framkommer inom ramen för pågående och kommande tillståndsprövningar samt eventuella tillståndsvillkor kan komma att påverka Svensk Kärnbränslehantering AB:s prioriteringar av forsknings-, utvecklings och demonstrationsinsatser under de kommande åren.

Kärnavfallsrådet (M 1992:A) har i enlighet med regeringens direktiv (dir. 2009:31) utfört en fristående granskning av Fud-program 2013 och redovisat sitt yttrande till regeringen den 16 juni 2014 (dnr 2014/1495/Ke). Rådet har framfört att Svensk Kärnbränslehantering AB i Fud-program 2013 gjort betydande framsteg mot tidigare år. Kärnavfallsrådet har dock påpekat att det fortfarande finns områden som bör utvecklas och förbättras i kommande Fud-program, bl.a. ett gemensamt program för avveckling av kärnkraftsreaktorerna och övriga kärntekniska anläggningar i anslutning till reaktorerna.

Skälen för regeringens beslut

Allmänt om villkor enligt kärntekniklagen

Enligt 10 § kärntekniklagen är tillståndshavarna skyldiga att säkerställa att det använda kärnbränslet och det radioaktiva avfallet från kärnteknisk verksamhet omhändertas på ett säkert sätt. Enligt 11 och 12 §§ kärntekniklagen ska tillståndshavare upprätta och driva ett program för en allsidig forsknings- och utvecklingsverksamhet för att fullgöra den

skyldigheten. Programmet ska vart tredje år sändas till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer för att granskas och utvärderas. I samband med granskningen och utvärderingen får sådana villkor ställas som behövs för den fortsatta forsknings- och utvecklingsverksamheten.

Helhetsbedömning av Fud-program 2013

Regeringen instämmer i Strålsäkerhetsmyndighetens och Kärnavfallsrådets bedömning att Fud-program 2013 uppfyller de krav som ställs i 12 § kärntekniklagen. Därmed har Svensk Kärnbränslehantering AB och reaktorinnehavarna uppfyllt de allmänna skyldigheter samt villkor för fortsatt forskning och utveckling som ställs i 10 och 11 §§ kärntekniklagen.

Framtida Fud-program

Regeringen anser att utvecklingsplaner och rivningsstudier bör utvecklas vidare. Detta gäller planerade åtgärder för nedmontering och rivning, strategier för forskning och utveckling samt fördelningen av uppgifter och samordningen av dessa mellan kärnkraftsbolagen och Svensk Kärnbränslehantering AB.

Kommande Fud-program ska vara tydligare, mer strukturerade och klargöra hur forsknings- och utvecklingsåtgärder planeras, motiveras och utvärderas i syfte att uppfylla 10 och 11 §§ kärntekniklagen.

Reaktorinnehavarna och Svensk Kärnbränslehantering AB ska noga överväga de övriga påpekanden som såväl Strålsäkerhetsmyndigheten, Kärnavfallsrådet som andra instanser gjort vid granskningen av Fud-program 2013.

På regeringens vägnar

Åsa Romson

Rasa Ptasekaite

Bilaga till regeringens beslut den 13 november 2014, dnr M2014/930/Ke och M2014/1495/Ke

Adressater:

Svensk Kärnbränslehantering AB
Vattenfall AB
Barsebäck Kraft AB
Forsmarks Kraftgrupp AB
OKG Aktiebolag
Ringhals AB

Kopia till

Strålsäkerhetsmyndigheten
Kärnavfallsrådet